Ч. 59 Середа 15 (27) марця 1895 Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

80-ті уродини кн. Бісмарка а нїмецкий парлямент.

Понад всїма справами політичними в Европі запанувала тепер демонстрация нїмецкого парляменту против князя Бісмарка, а в слїд за тим демонстрация нїмецкого цїсаря против парляменту. Парлямент нїмецкий пішов на перерів з тим, що перший поклав основи під него, а цїсар Вільгельм пішов на перерів з репрезентациєю цїлого нїмецкого народу. І задля чого? Задля простої формалїстики, задля пустого звичаю — складати комусь ґратуляциї в день его уродин. Міліони людий жиє на сьвітї і ледви самі памятають на той день, коли уродили ся. А впрочім, кому тут ґратулювати: чи тому хто уродив ся, чи тій що породила? Але нехай там, се дуже дразлива справа в наших цивілїзованих звичаях, важнїйша може для неодних як хоч би не знати яка велика мудрість, і длятого не хочемо еї дальше тикати.

Инше питанє, чи кн. Бісмарк дійстно для Нїмеччини так великим чоловіком, що би аж цїлий нарід, взглядно его репрезентация складали ему ґратуляцию в день его уродин? Погляди можуть бути всілякі. Великих заслуг около двигненя нїмецкого народу і сполученя нїмецкої держави, нїхто певно не відмовить кн. Бісмаркови, але як-раз ті его заслуги не стоять після нашої думки в ніякім відношеню до звичайної ґратуляциї, яка після нашого звичаю водить ся межи дїтьми а родичами. Прецї цїлий нарід і его репрезентация не суть дїтьми, а кн. Бісмарк їм не батько. Ще як би він був пануючою особою в державі, далась би така ґратуляция оправдати; але-ж він вийшов з того самого народу і нарід може хиба бути гордий з него, може бути ему вдячний і більше нїчого. Але однїй части Нїмцїв, до котрої зачислив ся також і цїсар Вільгельм, захотїлось почтити кн. Бісмарка в незвичайний, небувалий доси спосіб — зложити ему в его 80-ті уродини всенародну ґратуляцию і в тій цїли поставлено дня 23 с. м. відповідне внесенє в нїмецкім парляментї.

Було то найдивнїйше засїданє, яке може коли небудь відбувало ся в нїмецкім парляментї. Трибуни в сали засїдань були битком набиті, а в самій палатї явило ся тілько послів як рідко коли; зібрало ся звиш 300 послів а всїх обгорнув якийсь нервовий неспокій, якась превелика цїкавість. І двірска льожа була переповнена; побіч кількох ґенерал-ад'ютантів цїсаря і достойників двірских сидів там також великий кн. Баденьский. Так само і льожа дипльоматична була повна. В палатї зробило ся тихо, як в могилї, коли президент палати ставив свое внесенє в справі ґратуляциї для кн. Бісмарка.

Президент Левецов поставив свое внесенє, ще заким приступлено до порядку дневного і мотивував его короткими словами: „Дня 1 цьвітня, — казав він — сьвяткує князь Бісмарк вісїмдесятий день своїх уродин. Менї видить ся, що належить ся, щоби парлямент дав вираз своєї участи в тім дни, коли послїдний великий чоловік, котрий причинив ся до сполученя Нїмеччини, дійшов до того віку, який мало кому судило ся осягнути.

Ще був спокій, коли опісля підняв ся проводир центра гр. Гомпеш і заявив: Наміреня ґратуляция дотикає політичної особистости і есть тим більше актом політичним, що вже від кількох недїль кажуть, що она має бути особливою почестию для полїтика Бісмарка. Центрум не може брати участи в удобрюваню без ріжниці засад, після котрих Бісмарк вів політику і нинї ще на ню впливає, бо Бісмарк есть неподїльна цїлість. Коли-б центрум не противилось внесеню президента, то взято би то за удобренє політичних засад, яких держав ся кн. Бісмарк. Взгляди, з яких центрум перед десяти роками складало кн. Бісмаркови ґратуляцию, відпали в тій хвили, коли він виступив зі свого уряду. Центрум, на жаль, не може взяти участи в сій овациї. Бесїдник не хотїв обговорювати подрібно причин, задля яких та участь не можлива, щоби суперечкою не збільшати трудности положеня.

Бенїґзен заявив іменем лїбералів народовцїв: Мої політичні приятелї уважають то за обовязок чести зложити ґратуляцию мужеви, котрому Нїмеччина завдячує найбільше свою єдність і сильне становище в сьвітї. Многі тисячі Нїмцїв зі всїх станів лагодять ся в своїй вітчинї і на чужинї сьвяткувати гідно той день. Годї би то поняти, коли-б лиш сам один парлямент, котрого не було би, як би не кн. Бісмарк, станув бездїльний і загніваний на боцї. Був би то сумний знак для репрезентациї великого народу, як би она в хвили так рідкого торжества мужа, що вже від літ уступив з чинної дїяльности політичної і в жадною партиєю не веде вже борби, не забула на політичні противности і борби і не почтила чоловіка, побіч котрого може станути лиш мало людий із соток літ нашої нїмецкої історії.

Іменем вольнодумцїв і нїмецкої партиї народної сказав Ріхтер: Нам не дозваляє взяти участи в сїм просто людскім обяві чувства для старенького полїтика спосіб, в який одна часть прихильників кн. Бісмарка старає ся зробити

---

42)

РОЗБИШАКИ НА РІЦЇ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских поліщуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

В готели прийшло ся Томови поборювати ще одну трудність, якої він найменше сподївав ся, бо Мр. Смарт, що пішов був за ним на гору до комнати, переконав ся сам о сумнім станї нещасливої і сказав ему відтак зовсїм отверто і щиро, що він сам приняв би з цїлого серця радо бідну людину, але она потребує жіночого догляду, а его жінка має тепер так богато роботи, як ще нїколи доси. Она длятого тепер зовсїм не у веселім гуморі, а коли-б їй так по просту накинути дївчину, то она би не лиш противилась тому з цїлої сили, але би ще й зажадала, щоби недужу викинути, бо віднайманє комнат до неї належить і лиш она має в сїй справі голос.

— Бійте-ж ся Бога, а де-ж менї подїти бідну дївчину? — сказав Том засумований, коли розповів господареви все по правдї. — Ґаляр відплив, а менї треба за ним, бо я маю на нїм не лиш цїле мое невеличке майно, але також і всї мої річи, а нещасливу женщину годї менї лишити так саму без всякої опіки, без прихильної їй душі в чужім містї.— А так само й нїяково менї брати еї з собою; нехай она лишить ся тут у вас, добрий чоловіче, а будьте певні, що я може вже за кілька днїв знову сюди верну і відвдячу ся вам щедро за то, що ви для неї зробите.

Їх розмову перебив хтось знадворку і то досить голосно, бо они почули голос панї Смартової, як она в сїнех не конче чемними словами викрикувала, щоби їй тут не налазив перший лїпший „голопятник" та не приводив ще до еї хати якесь свое дївчище.

— Що, сестра? — крикнула она при тім, видко у відповіди на якусь замітку мурина — сестра?... добра менї сестра.... та-ж то би кождий міг тут влїзти і привести сестру з собою. Та ще й якусь дурнувату.... ще чого не стало! Тепер, де я день і ніч не знаю, на чім менї голова стоїть; тепер, коли я мушу мучити ся і розщибати собою, щоби бодай який-такий порядок удержати та обслужити здорових гостий; тепер, коли менї лише що вчера утекла служниця, котру менї відмовила тота Брайдельфордова, я ще маю доглядати якусь там недужу? Так? А може Мр. Смарт схоче ще й сам доглядати то молоде сотворінє та ходити коло него? Нї, не туди він взяв ся, нехай виносить ся з хати і то зараз. Я хотїла би знати, хто тут має право віднаймати комнати, чи Мр. Смарт, чи я. Коли він бере ся до того, то нехай же веде собі і всю господарку, нехай держить комнати і постіль в порядку, а тогди вже мене тут не потреба — він і так вже обернув мене на служницю. Але все-таки подивлю ся, хто....

Дальше вже не можна було зачути нїчого, бо ґаздинька бігла горі сходами, що аж хата трясла ся під нею. З кождою хвилею було чим раз більше, що тут не дасть ся нїчого вдїяти по доброму.

— Я вийду сам до неї і буду еї просити — відозвав ся Том і вхопив за капелюх — она менї чей того не відмовить. Нехай прецї зважить, що то така сама женщина, як і она, та най змилосердить ся над нею.

Вже пустив ся був до дверий, але Смарт, що доси двома пальцями правої руки гладив ся по бородї і задуманий глядїв наперід себе, вхопив его чим скорше за руку і відозвав ся борзо:

— Не ідїть, попсуєте цїлу справу. — Моя жінка дуже доброго серця, але ми зле зробили: ми визначили комнату для дївчини не спитавши жінки, а того би она нїколи не простила. Коли-б ви пішли тепер вже по всему і просили еї о то, що ми вже наперед уважали за призволене, то я просив би вас, щоби ви позволили менї відійти бодай на яких двіста кроків, бо она би так вам змила голову, що ви би й не опамятали ся і аж тогди не зробила би вам того, о що би ви еї просили. Під тим взглядом знаю я....

— Бійте-ж ся Бога, а що-ж тут дїяти? — відозвав ся Том повен розпуки — би тут однїсеньский чоловік на цїлу Гелену, котрому би

з сего торжества політичну домонстрацию і використати его в політично-партийних цїлях.

Іменем консерватистів сказав Мантайфель, що парлямент завдячує своє істноване кн. Бісмаркови; було би невдячно, коли би дитина не хотїла ґратулювати батькови. — Кн. Радивил сказав, що Поляки не думають брати участи в полїтичній овациї, позаяк кн. Бісмарк виступав завсїгди ворожо против Поляків. — Годенберґ заявив, що Вельфам було би не до лиця брати участь в торжестві того, що з Ганноверу зробив пруску провінцию. — Антисеміти заявились за ґратуляциєю а социялісти сказали, що не мають причини ґратулювати кн. Бісмаркови, котрий вів політику виключно лиш в користь кляс посїдаючих.

Наконець прийшло до голосованя і показало ся, що за зложенем ґратуляциї було лиш 146 голосів, а против ґратуляциї 163. По голосованю настав в палатї шум і крик, який годї описати. Президент палати Левецов заявив відтак, що він серед таких обставин складає президентуру, а в слїд за тим сказав пос. Беніґзен, що і его полїтичний приятель, перший віцепрезидент Бірклїн зробить то само. На то відповів Ріхтер, що парлямент дасть собі раду і без тих панів, бо знайдуть ся ще люди, котрі возьмуть президию в свої руки. По тім вели ся ще короткий час дальші наради, аж наконець посли стали розходити ся і засїдане закрито.

Внаслїдок повисшої ухвали парляменту вислав цїсар Вільгельм слїдуючу телеґраму до кн. Бісмарка: „До кн. Бісмарка, воєводи лявенбурґского, Фридрихсруге. Висказую Вашій сьвітлости моє найглубше обурене на ухвалу парляменту; она єсть в повній суперечности з чувствами всїх нїмецких князїв і народів“. — А кн. Бісмарк відповів: „Прошу В. Величества приймити мою найпреданнїйшу подяку за Найв. заявлене, котрим В. Вел. заміняють менї ту менї ще не звістну неприятність моїх давних противників полїтичних на потїшаюче вдоволене“.

Перегляд полїтичний.

З Відня доносять, що в справі реформи виборчої прийшло вже мабуть до компромісу на підставі внесеня Гогенварта (шість курий). Нинї має ся відбути рішаюче засїдане підкомітету. Внаслїдок того загальна ситуация парляментарна значно поправила ся. Нема також сумнїву, що й реформа податкова буде без значних змін ухвалена.

Кн. Бісмарк принимав вчера звиш 400 членів парляменту, пруської палати послів; президентів палат, котрі приїхали зложити єму ґратуляцию з нагоди его 80-тих уродин. Кн. Бісмарк мав до них промову, в котрій між иншим сказав, що правительство цїлої держави без порозуміня з правительствами провинцияльними не могло би істнувати. Не треба забувати, що пруский король єсть нїмецким цїсарем і треба єму помагати.

Сербский король Александер і его батько Милян переїзджали вчера через Відень до Білграду. Скупштина сербска має бути скликана до Нишу, щоби охоронити послів від постороннього впливу. Правительство сподїває ся узискати більшість.

Новинки.

Львів дня 26 марця 1895.

— **Конкурс.** Видїл краєвий Галичини розписав конкурс з речинцем по конець вересня 1895 р. на оригінальні чистим руским язиком написані твори сценїчні з обсягу драми, поважної комедиї і штук людових з сьпівами або без сьпівів такого обему, щоби заповнили цїлий театральний вечір. Конкурсові працї треба надсилати в наведенім речинци під адресою Видїлу краєвого у Львові, заосмотрені знаком або девізою автора, котрі треба вписати також на замкненій куверті, обіймачій в нутрі імя, назвище і адресу автора. Працї оголошені вже друком а також виставлені вже на якій небудь сценї, навіть аматорскій, виключені від конкурсу. — Також не будуть допущені до преміованя працї авторів вже не живучих, хоч би не були доси оголошені. До трех місяців по конкурсовім речинци наступить порішенє конкурсу і признане нагород осібною комисиєю конкурсовою, котра зберє ся в краєвім Видїлї під проводом краєвого Маршалка або его заступника. — До сеї комисиї запросив краєвий Видїл: Є. Е. ґр. др. Станислава Баденього, проф. Александра Барвіньского, др. Стефана Смаль-Стоцкого, др. Мих. Грушевского, Илярія Огоновского, проф. Івана Матієва, адвоката др. Евгенія Олесницкого, др. Ярослава Кулачковского, др. Володимира Коцовского і Івана Копача, кандидата фільософії. — Конкурсова комисия порішить більшостию голосів і признасть чотири нагороди, а именно одну в квотї 250 зр., другу 200 зр., а дві по 150 зр. чотиром творам признаним за найлїпші з поміж надісланих на конкурс, без огляду на рід твору, лише щоби він належав до родів наведених в сїм оголошеню. — Отже комісия може признати всї чотири премії творам одного рода. Оголошене висліду конкурсу в публичних часописях і виплата нагород наступить в місяци грудни 1895 р. Нагороджені твори стають власностию товариства „Руска Бесїда“ у Львові з виключним правом виставляти їх на сценї. Манускрипти надсилані на конкурс будуть звернені властителям на їх кошт разом з кувертами замкненими, коли вкажуть Видїлови краєвому в инший спосіб свої адреси.

— **Буковиньска краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 20 марця цїлий ряд розпоряджень що до наукового пляну для науки єзика руского в середних і фахових школах, підлягаючих краєвій Радї шкільній, а то передовсїм для заведеня руских підручників з фонетичною правописию.

— **Львівско-янівска зелїзниця льокальна.** Галицкий банк гіпотечний предложив проект сполучної лїнії „Львів сьв. Анна“ з двірцем в Клепарові за помочію електричного трамваю. Осібна комисия і уряд будівничий признали, що проект сей лежить в интересї міста Львова, коли предприємство згодить ся завести відповідний потребі місцевий рух особовий. В тім дусї постановив маґістрат а відтак ще 23 жовтня м. р. і секция III внесеня для міскої ради, однакож в Радї міскій справи ще не полагоджено.

— **Студенти львівского Унїверситету** ухвалили на своїм вічу старати ся о скасоване другого року служби войскової для охотників.

— **За велика ощадність.** В селї Бабици дня 19 марця склала ся нещаслива пригода. Зі Стобірни їхали в брід через ріку Вислок два жиди, батько і син. На середині ріки вдарила крига в віз, перевернула его і висипала все, що

я повірив отсю нещасливу, а ви як раз тому противні. Хиба боїте ся, що я не верну і не заплачу, що вам буде належати ся?... Ви не знаєте, як дорогою єсть для мене отся нещаслива людина....

...мою стару аж надто добре — говорив Смарт дальше. — Але єсть ще один спосіб і варто би его спробовати.

— А то який?

— Цитьте.... спустіть ся вже на мене... заждіть трохи — і він розглянув ся доокола по комнатї — якось то буде. Вискочіть от сюди вікном на двір.

— Але-ж Мр. Смарт: — сказав на то здивований молодий лордкар.

— Та нема иншої ради — відповів янкі усьміхаючись — мусимо нинї грати трохи комедию. Скачіть через вікно і не показуйтесь в хатї аж до самого вечера.

— То річ не можлива! — сказав Том — я не можу лишити нещасливу саму, доки не буду знати, що она в безпечних руках; а впрочім... що то їй поможе?... я мушу насамперед знати, що з нею стане ся.

— Коли так, то даймо спокій — відповів янкі на то рівнодушно і запхав руки в кишенї. — То лиш одна рада, яку знаю; коли у вас нема на то часу, то менї жаль того. — А може би приняв еї до себе сквайр Дейтон.

— Хто-ж то той сквайр Дейтон?

— Тутешний мировий судия.... він жонатий, а до того має ще при собі якусь далеку своячку своєї жінки.... може він еї прийме до своєї хати.

— А гадаєте, що застану его тепер дома? — спитав Том борзо.

— Нї, не застанете — відповів янкі спокійно — він поїхав, а обох дам нема також дома.

Том перейшов ся неспокійно кілька разів по хатї.

— Маєте ж надію, що намовите свою жінку, щоби она взяла до себе нещасливу? — спитав він, станувши перед Смартом.

— Намовити?... то нї — відповів Смарт. — Ще такий не вродив ся, щоби намовив мою жінку, але.... я єї наклоню до того, бодай маю на то надію, а то все, чого вам потреба. Отже.... коли ваша ласка, то.... онтам вікно....

— Чому-ж аж вікном скакати?

— Бо не треба вам стрітити ся тепер з моєю жінкою.... хиба-ж не зможете скочити тих пять стіп в долину?

Том хотів ще щось сказати — але змовчав і отворив вікно та ще раз обернув ся до господаря.

— Сер — відозвав ся він — коли-б ви могли собі лиш погадати....

В сїнех почули ся кроки.

— Моя жінка — сказав на то янкі, і поклопив ся притім так, як коли-б хотів представити молодому чоловікови когось, що як-раз увійшов. Том зрозумів той знак і одним скоком опинив ся на улици.

В несповна три секунди отворились вже й двері та увійшла Місіс Смартова, така сама червона, як то ми еї бачили з початку сего оповіданя, лиш що тепер була червона з зовсїм иншої, небезпечнїйшої причини.

А Смарт, заложивши руки позад себе, став нараз скорим кроком ходити по хатї та підсунув капелюх ще висше, як звичайно.

— Хто менї впустив тут тоту панну до хати? — були еї перші слова, якими она відозвала ся, та взяла ся попід боки. Але коли побачила, що з еї чоловіком нема нїкого, хоч була певна того, що він з кимсь говорив, перебила сама собі і здивована стала розглядати ся по хатї та спитала: З ким ти тут тепер говорив? — Прецї я добре чула, як ти з кимсь говорив.

— Може бути — відповів Смарт коротко і навіть не споглянув на жінку — може бути, що то я сам до себе говорив. Але то все одно, я не хочу мати нїякого дїла з волоцюгами і мушу просити тебе, моя дитинко, щоб ти на будуче, заким приймеш гостя, значить ся такого гостя, якогось недужого, сказала насамперед менї об тім.

Місіс Смартова аж остовпіла з дива і не знала, що на то сказати.

— Добре то бути милосердним — говорив Смарт дальше — але я не хочу мати нїякого дїла з тою ґалярною зволочею, бо нїхто не має відтак тілько біди та клопоту, і нїхто....

— Так? — відозвала ся тепер Мрс Смартова, бо Йонатан затрунув еї слабу сторону — так.... то ти, мій пане, маєш біду та клопіт, коли у нас гостї? Хиба може ти вариш їсти та дивиш ся, щоби постїль та комнати були чисті, або може ти постараєш ся о то, що потреба до хати і кухнї? Чи чув хто таке? А звідки-ж тота дівчина? Хто привів еї сюди і що має ся стати з нею?

....не буде відтак за то відповідати — сказав Смарт, котрий через цїлий час дивив ся жінцї в очи, коли она говорила, і не хотів лишити реченя недоповідженого.

— Кажи, хто еї привів сюди — крикнула Мрс. Смартова сердито.

— То нас нїчого не обходить — відповів Йонатан — якийсь молодий фермер з Індияни.... то его сестра, а він тут не має нїкого знакомого і тота людина мусїла би загибати, як би якась честна жінка не взяла еї в свою опіку, бо він мусить іти за своїми орудками долї водою, щоби мав з чого жити. Але що то нас обходить? Я не буду тут ходити коло неду-

в нїм було. Виплавши з воза батько уратував ще два конї, відтявши посторонки, а третій кінь і син утопили ся. Син мав при собі 300 зр. Ще доси тїло его не виплило; здає ся пака з воза привалила его на днї ріки. А всему причиною було то, що ощадний жидок жалував дати кілька крейцарів за пором.

— Пригода з диком. З Копичинець доносять про такий факт: Перед кількома днями ішов по-під оришковецкий лїс один селянин і унав до порожної ями, викопаної на бараболї, а прикритої снїгом, в котрій сидїв дик. Звір кинув ся на перепудженого селянина, але на щастє удало ся селянинови вискочити на дика, котрий стягнув ему клеваком чобіт з ноги а відтак вискочив з ями і став уганяти з своїм їздцем по поли. Хто знає, що було би стало ся з селянином, коли би не над'їхали були два селяни до лїса. Ті, побачили, що дїє ся і підбігли до дика та убили его. Убитого дика відвезли селяни до лїсничого, а що він жадав відшкодованя, удали ся до суду і розповіли о своїй пригодї. Судя заявив селянам, що не потребують боятн ся кари за убитє дика.

— Пси в службі военній в Боснї. В Зворнику сими днями з розказу команданта 39-ої бригади піхоти, генерала Зомера, в присутности многих офіцирів штабових — зібрано военні пси, щоби їх випробувати. Псів було 150. Они приносили рапорти з віддаленя кількох миль і розносили розкази в шкіряних торбах, завішених на шиї. Розумні звірі робили свою задачу знаменито.

— Пригода в просекториї. До анатомічного відділу при унїверситетї в Оксфордї привели величезного пса скаженого і привязали его на шнурі в сали коло просекториї. Шнур мусїв бути слабий, бо пес урвав его і скочив до просекториї, де знаменитий професор Вейль різав тїло якогось покійника. Скажений пес кинув ся на студентів. Настав такий переполох, що всї потратили голови, не знали, куди втїкати. Пес кусав одного студента за другим, так що небавом підлога закровавила ся від покалїчених, і нещастє було би ще більше, як би не один відважний студент. В хвили, коли пес кидав ся на него, ухопив він великі ножицї і пробив пса на смерть. З покусаних померли в страшних муках три студенти, а чотири можуть леда хвиля померти.

— Еміґрация до Бразилії. Др. Йосиф Сїмірадзкий був в Удіне і в Ґенуї, звідки наші еміґранти їдуть до Бризолії (Бразилії). Доктора Сїмірадзкого висилано там товариство сьв. Рафаїла на кошт краєвий, щоби розвідав ся, як стоїть справа еміґрациї. Отже він там був, розвідав ся докладно і тепер пише таке, що треба знати всїм охочим до еміґрациї. Тепер в Бразилії ґрунтів не дають тим, що з нашої землї приходять, з Европи. Коли хто приїде, роблять з ним контракт і дають ему роботу при управі кави. Платять не богато. Там, де нашим людям було би ще найлучше, бо воздух відповідний, іменно в краях, що звуть ся Парана, сьвята Катерина і Ріо Ґранде — там тепер бунт і стан облоги, отже нікого туди не пускають. Від біди ще можна би жити в краю Сан Павльо, але туди треба їхати через пристань Сантос, а там тепер холера. Звертаємо увагу селян, що як не замовлять собі з гори місця на корабли і не мають шифскарти (білету їзди), то нехай і з хати не рушають ся, бо инакше мусїли би в Ґенуї довго чекати і здоровлє і гріґ марнувати. А в тім містї годї нашому чоловікови з ким поговорити — нїхто не розуміє по нашому. — В Удіне застав др. Сїмірадзкий богато селян, котрі не мали гроший на дальшу дорогу, отже їх шупасом відішлють назад до дому. В тім Удіне мешкав до недавна Бразилїєць Ґерґолет, спритний аґент, котрий богато селяньских родин має на своїм сумлїню. То він в нашім краю і в царстві польскім, що під Москалем, пускав між люди ріжні байки, як там в Бразилії людям добре, тай неодного звів на жебрака. Тепер того Ґерґолета в Удіне нема, щез десь як камфора, бо вже мали его арештувати за обманьства. Все нашим людям треба казати і повтаряти, що не спитавши броду не треба лїзти в воду. О біду не тяжко, а осторожність не зашкодить.

Штука, наука і лїтература.

— „Зорі“ число 5-те, як що року так і сего, вийшло цїле присьвячене Т. Шевченкови і містить: початок перекладу Шевченкової повісти „Музика“; два листи Шевченка до Кухаренка; записку Г. Н. Честахівского „Зі споминок Т. Шевченка“; поезию Василя Лиманьского „В роковини смерти Тараса Шевченка“; критично-біоґрафічний нарис О. Я. Кониського „Т. Шевченко підчас висшого розцьвіту його кебети, до арешту його (1845 — 47)“; О. М-ея „Сьвітла й тїни“; Д. Пісочинця студию „Шевченко і народ“; Вас. Щурата „Шевченко в сьвітлї критики Скабичевского“; „Нові материяли до житеписи Т. Шевченка“ Павла Граба, О. Я. Кониського і спомипки Г. Н. Честахівского; оповістки і критичні замітки про два видання „Кобзаря“ і про студию В. Щурата о Шевченковій поезиї „Чернець“. Ілюстрациї представляють Шевченка в довгім кожусї, відтак разом з Г. Честахівским (приятелем Ш-ка з остатних років житя поета; він перевозив тїло поета з Петербурга до Канева), бюст Шевченка, (власність А. П. Бакрушина з Москви), і дві гарненькі ілюстрацийки: одна Сластьона відома з „Гайдамаків“, а друга Коваленка на темат „Все йде, все минає“. Число інтересне, поучаюче і гарно видане.

Телеґрами.

Відень 26 марця. Внаслїдок таяня снїгів Дунай дуже прибув і повисше Відня вже вилив. З Чех, Морави і Шлеска доносять, що вода в Лабі, Велтаві, Мархії, Таї і Оппі дуже прибуває. З Могача доносять, що місто і цїла околиця єсть дуже загрожена.

Берлин 26 марця. Цїсар Вільгельм і наслїдник престола виїхали до Фрідріхсруге і вернуть нинї вечером.

Мадрид 26 марця. З Куби доносять урядово, що ворохобню зльокалїзовано. Кортези зберуть ся завтра; єсть обава, що републикани будуть старати ся недопустити до ухвали буджету.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Посцішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·36	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51		10·51	3·31	11·06	—
Стрия			10·26	7·21	3.41	7·4[illegible]
Белзця			9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·[illegible]	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·16		7·11	8.13	1·03	2·3[illegible]
Стрия			9·23	9·10	12·46	-
Белзця			8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники з[illegible] зваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

— „Правда“, вістник полїтики, науки і письменьства, виходить тепер два рази на місяць, 15-ого і 30-ого, складає ся з півпята аркуша друку на місяць, а мимо того коштує на рік тілько 4 зр. Адміністрация „Правди“ находить ся у Львові, при улици Академичній ч. 8.

За редакцию відповідає Адам Крехевецкий.

твореня та его доглядати, і не хочу мати в моїй хатї заходів та комедий.

— Людина.... сотворінє? От, бач, як то відзиває ся пан всеї землї о біднїй женщинї, що не має на собі шовкової суконї та капелюха з перами — відозвала ся на то Мрс. Смартова, допікаючи чоловікови. — Ти зовсїм не потребуєш ходити коло недужого сотворіня і доглядати его.... ось який менї до того.... ти би еї доглядав! Але де той панок, що приводить свою сестру чужим людем до хати?

Щез десь! — відповів Мр. Смарт віби дуже розлючений — щез десь.... а то мене гнїває.... він по просту накидає менї ту людину.... каже, що то не до мене належить, бо в сїй справі рішає ґаздиня, а добре серце панї Смартової звістнє загальне. Та ще й більше наговорив таких дурниць, а відтак забрав ся та і пішов десь лїсом, мобуть чи не до Лїтль Рок, або куди инде. Але що то мене обходить?.... Коли він так мало журить ся про свою недужу сестру, що накидає еї чужим людем, то чого менї нею журити ся. Она не має навіть нїякої одежини.... навіть немає сорочки, щоби перебрати ся.

Пане Смарт! — відозвала ся на то Мрс. Смартова обурена — прошу висловляти ся приличнїйше, коли хочете говорити в моїй присутности о таких річах. Я тут собі така сама леді, як би й яка, що мешкає в Ню-Йорку або у Філядельфії. А де-ж ви, мій пане, велїли примістити недужу?

— Де велїв еї примістити? А що-ж то нас обходить? — сказав Йонатан. — Нехай Сціпіо виведе еї за двері і нехай она собі іде, куди хоче. Я не хочу більше нїчого про ню чути.

— Чей же з хати еї не викинемо — сказала на то Мрс. Смартова — то було би не по людски, не по християньски, і я не хочу, щоби відтак люди говорили про мене, що я таку бідну людину викинула з хати лиш длятого, що она не мала анї гроший анї одежини і взагалї була нещаслива. — Впрочім ти не мішай ся до того, то не твоє дїло; дївчина нехай про мене лишить ся на кілька днїв, а коли буде порядна і подужає, то побачимо, що дальше з нею зробити. Я і так потребую когось до помочи в хатї, бо таки вже на смерть запрацюю ся. Але тобі то все одно... ти пильнуєш свого дїла або розривки, а про те тобі байдуже, що твоя жінка мучить ся та розщибає собою. Ти, що правда, не розумієш того, що то дїє ся в серци тій біднїй дївчинї, котра не має родичів і сама одна на сьвітї. Ви, мужчини, то всї такі... самолюби без серця, всї на купу, а нам, що ми то знаємо лїпше, що маємо від Бога таке серце в груди, котре відчуває страданя других... нам хочете розказувати, що маємо робити, а що нї, в такім випадку, як ось сей, де лиш жінка може о жінцї рішати. Нехай же то тобі вже й на гадку не приходить; дївчина лишить ся у мене, доки аж я сама еї не відправлю.

Сказавши то вийшла ґаздиня з хати, луснула дверми за собою і побігла простїсенько до комнати, де було бідне дївча — правда, тепер вже в зовсїм иншім намірі, як то перед тим сама до себе говорила. А Йонатан своїм звичаєм, як коли над чим поважно роздумував, або як коли з чого дуже тїшив ся, запхав руки глубоко в кишенї та ходив по малій комнатцї і посвистував з цїлої сили „янкі дудлї“.

(Дальше буде).

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.